

ПОШИРЕННЯ ТА НОЗОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ПУХЛИН ШКІРИ У СОБАК ЗАЛЕЖНО ВІД ПОРОДИ, СТАТІ ТА ВІКУ

Івашків Б.Б., Мисак А.Р.

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, вул. Пекарська, 50,
Львів, 79010, bogdan.ivashkiv31@gmail.com

Загальновідомо, що онкологічні захворювання належать до числа найбільш небезпечних для життя тварин патологій. Адже, діагностують неоплазії здебільшого на пізніх етапах їхнього розвитку, тому лікування, зазвичай, буває малоefективним, а прогноз, через високу летальність, несприятливим. Аналіз стану ветеринарного забезпечення здоров'я тварин в Україні показує, що на сьогодні в боротьбі з онкологічними захворюваннями вкрай важливим є встановлення достовірних даних частоти поширення і рівня захворюваності на неоплазії різних видів тварин та запровадження у вітчизняну ветеринарну практику сучасних, науково обґрунтованих стандартів діагностики та лікування, які б враховували вид тварин, нозологічну форму та стадію розвитку пухлинної хвороби. Зважаючи на вище сказане метою наших досліджень було встановлення частоти поширення новоутворень у собак, а також з'ясування нозологічної структури пухлин шкіри залежно від породи, статі та віку.

Матеріалом для досліджень були 178 онкологічно хворих собак, в тому числі 53 із пухлинами шкіри, які впродовж 2016–2018 рр. надходили в клініку кафедри хірургії і хвороб дрібних домашніх тварин ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Діагноз встановлювали на основі клінічних, інструментальних, гематологічних та патоморфологічних досліджень. За первинного обстеження собак особливу увагу зосереджували на дослідження місцевого неопластичного процесу. Зважаючи на значну різноманітність спонтанних новоутворень стандартизацію неоплазій здійснювали за клінічною характеристикою та анатомічною локалізацією. Для детального оцінювання неоплазій

шкіри використано клінічну класифікацію пухлин за системою TNM.

За результатами досліджень встановлено, що у структурі онкологічних захворювань собак, пухлини шкіри становили – 53 (29,8%) випадків, неоплазії молочної залози – 63 (35,4%), зовнішніх статевих органів – 27 (15,2%), новоутворення ділянки голови та ший – 11 (6,2%), кісток та суглобів – 2 (1,1%), неопластичні ураження кровотворної і лімфоїдної тканин (включаючи лімфосаркову шкіри) – 4 (2,2%), пухлини внутрішніх органів – 18 (10,1%). Спонтанні пухлини діагностовано в собак віком від 2 до 16 років, в середньому 8,3 роки. Серед 53 онкологічно хворих собак, 12 (23%) тварин були безпородними і 41 (77%) – породистими. Останні представлені 17 породами. Зокрема, серед чистопородних собак найбільша кількість тварин із новоутвореннями припадала на німецьких вівчарок – 7 (17,2%), доберманів – 5 (12,2 %), лабрадорів-ретриверів – 5 собак (12,2%), ротвейлерів – 4 (9,8%), такс - 3 (7,3%), пуделів - 2 (4,9%). Кількість уражених пухлинами тварин інших порід становила від 2,4% до 4,9%. За статтю серед 53 онкологічно хворих тварин, самці становили 49,1%, а самки – 50,9% (26 псів і 27 сук). За результатами гістологічної верифікації доброкісні пухлини шкіри становили 54,7% і були представлені – папіломою 14 (26,4%), ліпома – 7 (13,2%), трихоеопітеліома – 4 (7,5%), дерматофіброма – 4 (7,5%) , у цей же час у собак діагностовано злоякісні пухлини 45,3%, серед яких найбільш поширеними були: мастоцитома – 9 (17%), плоскоклітинний рак – 5 (9,4%), меланома – 2 (3,8%), Т-клітинна лімфома шкіри – 2 (3,8%), базаліома – 2 (3,8%), веретноклітинна саркома – 2 (3,8%) , фібросаркома – 1 (1,9%), аденокарцинома потових залоз – 1 (1,9%).

Таким чином отриманий аналіз епізоотологічної ситуації щодо онкологічних хвороб собак, встановлення породної, вікової і нозологічної структури пухлин шкіри, а також виявлення найбільш небезпечних неоплазій є підґрунтям для проведення подальших клініко-експериментальних досліджень стосовно вибору адекватного лікування, оцінки його ефективності й прогнозу перебігу хвороби.